

نگاهی به وضعیت تجارت

کشور افغانستان

معاونت بررسی های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

معاونت بررسی های اقتصادی

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

شهریور ۱۴۰۲

از طریق پست الکترونیکی زیر می توانید پیشنهادهای و نظرات اصلاحی خود را به واحد مربوطه منعکس نمایید:

researchcenter@tccim.ir

استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است.

معاونت بررسی های اقتصادی

مقدمه:

این مطالعه با هدف بررسی دقیق وضعیت تجارت افغانستان، به ویژه پس از ورود طالبان به این کشور در سال ۲۰۲۱، انجام شده است. در بخش اول این گزارش ابتدا به ارائه شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی، جمعیتی کشور افغانستان پرداخته شده است. در ادامه مهمترین آمار مبادلات تجاری (صادرات و واردات) افغانستان با جهان بر اساس محصول و کشور، مطالعه شده است. موقعیت محصولات صادراتی ایران به افغانستان نیز بصورت جداگانه مورد بررسی قرار گرفته است.

در بخش دوم گزارش، موضوع تجارت افغانستان با چهار کشور هدف از جمله پاکستان، روسیه، چین و ایران در ۷ رشته فعالیت کلیدی، شامل "محصولات صنایع غذایی؛ نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه‌ها؛ توتون و تنباکو و بدل ساخته آنها"، "محصولات معدنی"، "محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن"، "پوست خام، چرم، پوست‌های نرم و اشیای ساخته‌شده از این مواد؛ اشیای زین و برگ‌سازی؛ لوازم سفر، کیف‌های دستی و محفظه‌های همانند؛ اشیای ساخته شده از روده (به‌استثنای اشیای ساخته شده از احشای کرم ابریشم)"، "مواد نسجی و مصنوعات از این مواد"، "ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی؛ اجزاء و قطعات آنها؛ دستگاه‌های ضبط و پخش صوت؛ دستگاه‌های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیون، و اجزاء و قطعات و متفرعات این دستگاه‌ها" و "وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها"، طی سالهای اخیر پرداخته شده است.

رشته فعالیت‌های هدف شامل ۷ قسمت منتخب بر اساس طبقه‌بندی محصولات سازمان تجارت جهانی (WTO) به شرح جدول زیر انتخاب شده است:

ردیف	عنوان قسمت	فصل	شرح فصل
۴	محصولات صنایع غذایی؛ نوشابه‌ها، آبگون‌های الکلی و سرکه‌ها؛ توتون و تنباکو و بدل ساخته آنها	۱۶	فرآورده های گوشت، ماهی یا قشر داران، صدف داران یا سایر آبزیان فاقد ستون فقرات یا حشرات
		۱۷	قند و شکر و شیرینی
		۱۸	کاکائو و فرآورده های آن
		۱۹	فرآورده های غلات، آرد، نشاسته، فکول یا شیر؛ نان های شیرینی
		۲۰	فرآورده ها از سبزیجات، میوه ها یا از سایر اجزای نباتات
		۲۱	فرآورده های خوراکی گوناگون
		۲۲	نوشابه ها، آبگون های الکلی و سرکه
		۲۳	آخال و تفاله صنایع خوراک سازی، خوراکی های آماده برای حیوانات
		۲۴	توتون و تنباکو و بدل توتون و تنباکوی ساخته شده، محصولات حتی دارای نیکوتین به منظور استنشاق بدون احتراق، سایر محصولات دارای نیکوتین به منظور جذب نیکوتین به بدن انسان
		۲۵	نمک؛ گوگرد؛ خاک و سنگ؛ گچ، آهک و سیمان
۲۶	سنگ فلز، جوش و خاکستر		
۲۷	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آن ها؛ مواد قیری؛ موم های معدنی		
۶	محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن	۲۸	محصولات شیمیایی غیرآلی، ترکیبات آلی یا غیرآلی فلزات گرانبها
		۲۹	محصولات شیمیایی آلی
		۳۰	محصولات دارویی
		۳۱	کودها
		۳۲	عصاره های دباغی یا رنگرزی؛ تانن ها و مشتقات آن ها؛ مواد...
		۳۳	روغن های اسانسی و شبه رزین ها (رزینوئید ها)، محصولات ...
		۳۴	صابون، مواد آلی تانسپواکتیف، فرآورده ها برای...
		۳۵	مواد آلبومینوئید؛ محصولات براساس نشاسته یا فکول تغییر یافته...
		۳۶	باروت و مواد منفجره ...
		۳۷	محصولات عکاسی و سینماتوگرافی
۳۸	محصولات گوناگون صنایع شیمیایی	۸	پوست خام، چرم، پوست‌های نرم و اشیای ساخته‌شده از این مواد؛ اشیای زین و برگ‌سازی؛ لوازم سفر، کیف‌های دستی و محفظه‌های همانند؛ اشیای ساخته شده از روده (به‌استثنای اشیای ساخته شده از احشای کرم ابریشم)
۴۱	پوست خام (غیر از پوست های نرم) و چرم		
۴۲	اشیاء ساخته شده از چرم؛ مصنوعات زین و برگ سازی؛ لوازم سفر، کیف های دستی و محفظه های همانند؛ اشیاء ساخته شده از روده ...		
۴۳	پوست های نرم طبیعی و پوست های نرم بدلی، اشیای ساخته شده از آنها	۱۱	مواد نسجی و مصنوعات از این مواد
۵۰	ابریشم		
۵۱	پشم، موی نرم (کرک) یا زبر حیوان، نخ و پارچه های تار و پود باف از موی یال و دم		

معاونت بررسی‌های اقتصادی

ردیف	عنوان قسمت	فصل	شرح فصل
		۵۲	پنبه
		۵۳	سایر الیاف نسجی نباتی، نخ کاغذی و پارچه های تار و پود باف از نخ کاغذی
		۵۴	رشته های مصنوعی (Filaments Man-Made)، نوار و ...
		۵۵	الیاف سنتتیک یا مصنوعی غیریکسره (Man-Made Filaments)
		۵۶	اوات، نمد و پارچه های نباخته ، نخ های ویژه ، ریسمان، طناب و کابل ...
		۵۷	فرش سایر کفپوش ها از مواد نسجی
		۵۸	پارچه های تاروپود باف مخصوص، پارچه های نسجی منگوله باف، ...
		۵۹	پارچه های نسجی آغشته، اندوده، پوشانده یا مطبق شده ، اشیا نسجی از ...
		۶۰	پاچه های کشیاف یا قلاب باف
		۶۱	لباس و متفرعات لباس ، کشیاف یا قلاب باف
		۶۲	لباس و متفرعات لباس ، غیر کشیاف یا غیر قلاب باف
		۶۳	سایر اشیا نسجی دوخته و مهیا...
۱۶	ماشین آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی؛ اجزاء و قطعات آنها؛ دستگاه های ضبط و پخش صوت؛ دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیون، و اجزاء و قطعات و متفرعات این دستگاه ها	۸۴	راکتورهای هسته ای، دیگ های بخار آب گرم، ماشین آلات و وسایل مکانیکی، اجزا و قطعات آنها
		۸۵	ماشین آلات و دستگاه های برقی و اجزا و قطعات آنها، دستگاه های ضبط و پخش صوت ، دستگاه های ضبط و پخش صوت و تصویر تلویزیونی
۱۷	وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها	۸۶	لکوموتیوهای راه آهن یا تراموای، نواقل روی خط ...
		۸۷	وسایل نقلیه زمینی غیر از نواقل روی خط راه آهن یا تراموای، و ...
		۸۸	وسایل نقلیه هوایی، فضایی و اجزا و قطعات آنها
		۸۹	کشتی ها، قایق ها و شناورها

- واحد پول: افغانی (AFN)
- سازمان‌های عضو: سازمان تجارت جهانی (WTO)، اتحادیه همکاری‌های منطقه‌ای جنوب آسیا (SAARC)، سازمان همکاری اقتصادی (ECO)
- جمعیت: ۴۱.۲ میلیون نفر (۲۰۲۲)
- نرخ رشد سالانه جمعیت: ۲.۵ درصد (۲۰۲۲)
- شاخص سرمایه انسانی (+ تا ۱): ۰.۴ (۲۰۲۰)
- گروه کشوری: در حال توسعه، در حال ظهور با اقتصاد کم‌درآمد UN (سازمان ملل)
- تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت ۲۰۱۵: ۱۷.۹ میلیارد دلار (۲۰۲۱)
- تولید ناخالص داخلی سرانه: ۴۲۶.۲ دلار (۲۰۲۱)
- ارزش افزوده: ۱۶.۴۲ میلیارد دلار- به قیمت ثابت ۲۰۱۵ (۲۰۲۱)
- نرخ تورم: ۲.۳ درصد (۲۰۱۹)
- خالص جریان سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی (سهم از GDP): ۰.۱ درصد (۲۰۲۱)
- نرخ رشد اقتصادی: ۲۰.۷- (۲۰۲۱)
- نرخ بیکاری: ۱۱.۷ (۲۰۲۰)
- نرخ استفاده از اینترنت: ۱۸ درصد (۲۰۲۰)
- پایتخت: کابل
- زبان‌های اصلی: پشتو و فارسی دری
- دین ۹۹.۷ درصد: اسلام
- کشورهای همسایه: ایران، چین، پاکستان، تاجیکستان، ازبکستان و ترکمنستان
- شرکای اصلی صادرات افغانستان: هند، پاکستان، چین، ترکیه، امارات متحده عربی، ایران، عراق، آلمان
- شرکای اصلی واردات افغانستان: ایران، چین، پاکستان، قزاقستان، ازبکستان، ترکمنستان، هند، مالزی، ژاپن

منبع: بانک جهانی

مهمترین اقلام وارداتی افغانستان (میلیون دلار - درصد)

ردیف	شرح	۲۰۲۰		۲۰۲۱		۲۰۲۲	
		ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم
۱	محصولات صنعت آسیاب؛ مالت؛ نشاسته؛ اینولین؛ گلو تن گندم	۵۷۵.۷	۶.۶	۶۰۵.۵	۸.۲	۸۵۷.۵	۱۸.۳
۲	چربی ها و روغن های حیوانی، گیاهی یا میکروبی و فرآورده های برش آنها چربی های خوراکی آماده؛ ...	۲۹۵.۲	۳.۴	۴۰۴.۷	۵.۵	۵۴۷.۰	۱۱.۷
۳	غلات	۳۰۱.۸	۳.۵	۲۶۴.۰	۳.۶	۳۹۶.۸	۸.۵
۴	محصولات دارویی	۲۴۹.۹	۲.۹	۲۷۷.۴	۳.۸	۳۴۳.۸	۷.۳
۵	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری؛ معدنی ...	۴۳۲.۰	۴.۹	۹۰۳.۲	۱۲.۳	۲۸۱.۴	۶.۰
۶	ماشین آلات و تجهیزات الکتریکی و قطعات آنها؛ ضبط و تولید کننده صدا، تلویزیون ...	۶۲۰.۱	۷.۱	۴۱۳.۶	۵.۶	۱۶۳.۰	۳.۵
۷	سبزیجات خوراکی و ریشه ها و ...	۲۴۸.۸	۲.۸	۱۹۲.۲	۲.۶	۱۴۸.۴	۳.۲
۸	قند و شکر و شیرینی	۲۹۸.۸	۳.۴	۲۱۳.۶	۲.۹	۱۳۶.۸	۲.۹
۹	وسایل نقلیه غیر از راه آهن یا تراموا و قطعات و لوازم جانبی آنها	۴۸۵.۱	۵.۶	۳۱۱.۵	۴.۲	۱۲۲.۶	۲.۶
۱۰	لاستیک و مصنوعات آن	۱۹۳.۰	۲.۲	۱۸۹.۹	۲.۶	۱۱۹.۹	۲.۶
مجموع ۱۰ ردیف اصلی		۳۷۰۰.۵	۴۲.۴	۳۷۷۵.۶	۵۱.۲	۳۱۱۷.۳	۶۶.۵
کل واردات		۸۷۲۸.۵	۱۰۰	۷۳۶۷.۵	۱۰۰	۴۶۸۹.۲	۱۰۰

بر اساس آمارها، محصولات آسیاب شده، مالت، نشاسته، چربی ها و غلات مهمترین اقلام وارداتی افغانستان در سال ۲۰۲۲ بوده اند. محصولات صنعت آسیاب؛ مالت؛ نشاسته؛ اینولین؛ گلو تن گندم که در سالهای قبل ۶ تا ۸ درصد از واردات افغانستان را تشکیل داده است، در سال ۲۰۲۲ به ارزش ۸۵۷.۵ میلیون دلار رسیده و سهم ۱۸.۳ درصدی از کل واردات افغانستان را به خود اختصاص داده است.

مجموع ۱۰ ردیف اول محصولات وارداتی افغانستان، ۶۶.۵ درصد از واردات این کشور را به خود اختصاص داده است که ارزشی معادل ۳۱۱۷.۳ میلیون دلار دارد.

منبع: ITC

۱۰ کشور اصلی صادرکننده به افغانستان (میلیون دلار – درصد)

ردیف	شرح	۲۰۱۷		۲۰۱۸		۲۰۱۹	
		ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم
۱	ایران	۱۲۱۲.۶	۱۵.۶	۱۲۶۴.۲	۱۷.۱	۱۲۴۷.۱	۱۸.۴
۲	چین	۱۱۷۹.۳	۱۵.۱	۱۱۶۵.۹	۱۵.۷	۱۱۵۶.۷	۱۷.۱
۳	پاکستان	۱۲۹۳.۲	۱۶.۶	۱۰۸۶.۹	۱۴.۷	۱۰۵۸.۰	۱۵.۶
۴	قزاقستان	۸۶۶.۸	۱۱.۱	۷۹۰.۸	۱۰.۷	۵۱۴.۶	۷.۶
۵	ازبکستان	۵۶۰.۵	۷.۲	۵۵۳.۹	۷.۵	۴۲۸.۰	۶.۳
۶	ترکمنستان	۴۱۳.۲	۵.۳	۳۸۵.۴	۵.۲	۴۱۰.۰	۶.۱
۷	هند	۲۵۸.۸	۳.۳	۳۵۴.۳	۴.۸	۴۰۴.۹	۶.۰
۸	مالزی	۳۵۴.۰	۴.۵	۲۸۲.۳	۳.۸	۳۲۰.۰	۴.۷
۹	ژاپن	۴۳۷.۴	۵.۶	۴۱۴.۰	۵.۶	۲۰۱.۲	۳.۰
۱۰	فدراسیون روسیه	۱۹۲.۸	۲.۵	۱۵۷.۷	۲.۱	۱۶۲.۸	۲.۴
مجموع ۱۰ کشور اصلی		۶۷۶۸.۶	۸۶.۹	۶۴۵۵.۴	۸۷.۲	۵۹۰۳.۴	۸۷.۱
کل واردات		۷۷۹۲.۶	۱۰۰.۰	۷۴۰۶.۶	۱۰۰.۰	۶۷۷۶.۸	۱۰۰.۰

ایران بعنوان مهمترین کشور صادرکننده به افغانستان، در سال ۲۰۱۹، با سهم ۱۸.۴ درصدی از کل واردات افغانستان، صادراتی مجموعاً به ارزش ۱۲۴۷.۱ میلیون دلار داشته است. که این سهم نسبت به سالهای ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ افزایش یافته است.

پس از ایران، کشورهای چین، پاکستان، قزاقستان و ازبکستان قرار دارند. در مجموع ۱۰ کشور اصلی صادرکننده به افغانستان، ۸۷ درصد از واردات این کشور به ارزش ۵۹۰۳.۴ میلیون دلار، را به خود اختصاص داده اند.

منبع: ITC

مهمترین اقلام صادراتی افغانستان (میلیون دلار - درصد)

ردیف	شرح	۲۰۲۰		۲۰۲۱		۲۰۲۲	
		ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم
۱	میوه و آجیل خوراکی؛ پوست مرکبات یا خربزه	۵۸۱.۳	۳۱.۹	۶۴۴.۴	۳۲.۳	۴۲۲.۸	۲۶.۹
۲	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری؛ معدنی ...	۴۳.۳	۲.۴	۱۶۲.۵	۸.۲	۴۰۶.۸	۲۵.۸
۳	پنبه	۱۱۹.۰	۶.۵	۱۶۷.۹	۸.۴	۲۰۷.۰	۱۳.۲
۴	سبزیجات خوراکی و ریشه ها و ...	۱۹۰.۴	۱۰.۴	۱۵۴.۴	۷.۷	۱۶۰.۱	۱۰.۲
۵	لاک؛ صمغ ها، رزین ها و سایر شیره ها و عصاره های گیاهی	۱۱۲.۶	۶.۲	۹۵.۸	۴.۸	۱۲۶.۰	۸.۰
۶	نمک؛ گوگرد؛ خاک و سنگ؛ مواد گچ کاری، آهک و سیمان	۱۸.۹	۱.۰	۵۷.۱	۲.۹	۶۰.۹	۳.۹
۷	قهوه، چای، ماته و ادویه جات	۸۷.۲	۴.۸	۸۷.۸	۴.۴	۴۵.۴	۲.۹
۸	فرش و سایر کفپوش های نساجی	۱۲.۸	۰.۷	۲۱.۹	۱.۱	۲۵.۹	۱.۶
۹	دانه های روغنی و میوه های روغنی؛ غلات، دانه ها و میوه های مختلف؛ صنعتی یا دارویی...	۳۷.۶	۲.۱	۵۱.۶	۲.۶	۲۴.۷	۱.۶
۱۰	آهن و فولاد	۱۸.۰	۱.۰	۳۰.۹	۱.۶	۱۲.۹	۰.۸
مجموع ۱۰ ردیف اصلی		۱۲۲۱.۲	۶۶.۹	۱۴۷۴.۴	۷۴.۰	۱۴۹۲.۴	۹۴.۸
کل صادرات		۱۸۲۴.۳	۱۰۰.۰	۱۹۹۲.۹	۱۰۰.۰	۱۵۷۳.۹	۱۰۰.۰

افغانستان در سال ۲۰۲۲، حدود ۱۵۷۳.۹ میلیون دلار به جهان صادرات داشته است. حدود ۹۵ درصد از صادرات افغانستان مربوط به ۱۰ ردیف اصلی کالاهای صادراتی این کشور، مطابق با جدول فوق می باشد.

میوه و آجیل خوراکی و سوخت های معدنی و روغن های معدنی، بعنوان مهمترین محصولات صادراتی افغانستان مجموعاً بیش از ۵۰ درصدی از صادرات این کشور را به خود اختصاص داده است.

منبع: ITC

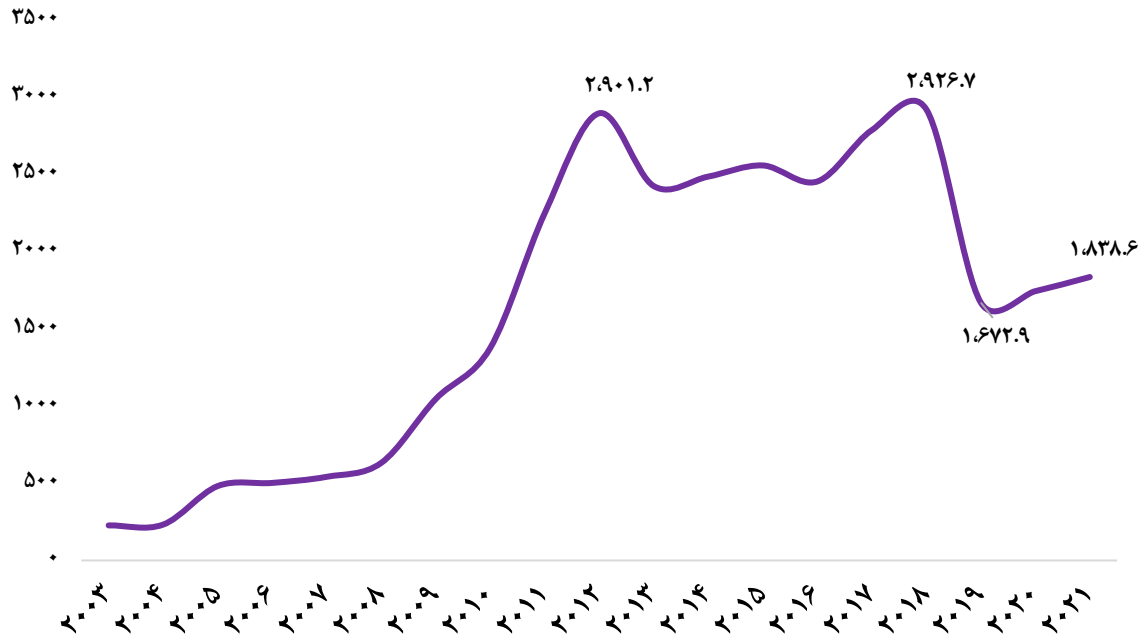
۱۰ کشور اصلی واردکننده از افغانستان (میلیون دلار – درصد)

ردیف	شرح	۲۰۱۷		۲۰۱۸		۲۰۱۹	
		ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم
۱	هند	۳۵۶.۱	۴۲.۸	۳۵۹.۴	۴۱.۱	۴۱۰.۱	۴۷.۵
۲	پاکستان	۳۵۷.۲	۴۲.۹	۳۷۸.۲	۴۳.۲	۲۹۸.۰	۳۴.۵
۳	چین	۱۱.۷	۱.۴	۲۸.۴	۳.۲	۳۱.۰	۳.۶
۴	ترکیه	۲۲.۰	۲.۶	۲۱.۰	۲.۴	۲۵.۱	۲.۹
۵	امارات متحده عربی	۱۳.۰	۱.۶	۱۴.۳	۱.۶	۲۳.۵	۲.۷
۶	ایران (جمهوری اسلامی)	۱۸.۱	۲.۲	۱۹.۵	۲.۲	۱۴.۶	۱.۷
۷	عراق	۱۴.۶	۱.۸	۱۳.۲	۱.۵	۱۴.۵	۱.۷
۸	آلمان	۴.۹	۰.۶	۵.۳	۰.۶	۱۱.۷	۱.۴
۹	عربستان سعودی	۵.۹	۰.۷	۶.۶	۰.۸	۹.۴	۱.۱
۱۰	ایالات متحده آمریکا	۲.۵	۰.۳	۱.۸	۰.۲	۳.۰	۰.۳
مجموع ۱۰ کشور اصلی		۸۰۶.۰	۹۶.۹	۸۴۷.۸	۹۶.۹	۸۴۱.۱	۹۷.۴
کل صادرات		۸۳۱.۹	۱۰۰.۰	۸۷۵.۲	۱۰۰.۰	۸۶۳.۸	۱۰۰.۰

مهمترین مقاصد کالاهای صادراتی افغانستان در سال ۲۰۱۹، کشورهای هند، پاکستان، چین و ترکیه بوده‌اند. کشور هند به تنهایی مقصد بیش از ۴۷ درصد از کالاهای صادراتی افغانستان در سال ۲۰۱۹ بوده است. در سال ۲۰۱۹ مجموعاً ۸۶۳.۸ میلیون دلار ارزش محصولات صادراتی افغانستان بوده است که ۱۰ کشور اصلی، ۹۷.۴ ارزش صادرات افغانستان را به خود اختصاص داده‌اند.

منبع: ITC

روند صادرات ایران به افغانستان – میلیون دلار

بیشترین ارزش صادراتی ایران به افغانستان طی سالهای ۲۰۰۳ تا ۲۰۲۱، مربوط به سال ۲۰۱۸ به ارزش ۲۹۲۶.۷ میلیون دلار بوده است. پس از سال ۲۰۱۸، در سال ۲۰۱۹ کاهش یافته و در سالهای ۲۰۲۰ و ۲۰۲۱ مجدداً افزایش یافته و به رقم ۱۸۳۸.۶ میلیون دلار در سال ۲۰۲۱ رسیده است.

منبع: ITC

مهمترین اقلام صادراتی ایران به افغانستان (میلیون دلار – درصد)

ردیف	شرح	۲۰۱۸		۲۰۱۹		۲۰۲۰		۲۰۲۱	
		ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم	ارزش	سهم
۱	سوخت های معدنی، روغن های معدنی و محصولات حاصل از تقطیر آنها؛ مواد قیری؛ معدنی...	۶۰۵.۶	۲۰.۷	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۰.۰	۶۵۸.۰	۳۵.۸
۲	آهن و فولاد	۲۷۸.۹	۹.۵	۲۴۱.۲	۱۴.۴	۱۹۴.۳	۱۱.۱	۱۴۴.۰	۷.۸
۳	پلاستیک و مصنوعات از آن	۲۵۷.۲	۸.۸	۱۹۰.۹	۱۱.۴	۱۵۶.۳	۸.۹	۱۴۱.۲	۷.۷
۴	میوه و آجیل خوراکی؛ پوست مرکبات یا خربزه	۱۰۵.۴	۳.۶	۱۴۴.۵	۸.۶	۱۱۵.۹	۶.۶	۱۰۷.۰	۵.۸
۵	سبزیجات خوراکی و ریشه ها و ...	۵۳.۰	۱.۸	۴۹.۰	۲.۹	۱۴۱.۱	۸.۱	۷۵.۴	۴.۱
۶	آماده سازی غلات، آرد، نشاسته یا شیر؛ محصولات شیری پزی	۱۰۳.۱	۳.۵	۶۱.۰	۳.۶	۹۶.۳	۵.۵	۶۱.۶	۳.۳
۷	محصولات لبنی؛ تخم پرندگان؛ عسل طبیعی؛ محصولات خوراکی با منشاء حیوانی، نه در جای دیگر..	۱۰۳.۴	۳.۵	۷۶.۳	۴.۶	۶۹.۰	۳.۹	۵۲.۲	۲.۸
۸	فرش و سایر کفپوش های نساجی	۱۱۴.۶	۳.۹	۶۸.۸	۴.۱	۵۹.۶	۳.۴	۵۰.۵	۲.۷
۹	مواد شیمیایی آلی	۸۳.۴	۲.۸	۱۰.۴	۰.۶	۳۶.۳	۲.۱	۴۹.۴	۲.۷
۱۰	آماده سازی سبزیجات، میوه ها، آجیل ها یا سایر قسمت های گیاهان	۱۳۲.۸	۴.۵	۱۴۴.۳	۸.۶	۱۰۳.۸	۵.۹	۴۱.۶	۲.۳
مجموع ۱۰ ردیف اصلی		۱۸۳۷.۳	۶۲.۸	۹۸۶.۴	۵۹.۰	۹۷۲.۴	۵۵.۷	۱۳۸۰.۹	۷۵.۱
کل صادرات		۲۹۲۶.۶	۱۰۰.۰	۱۶۷۲.۹	۱۰۰.۰	۱۷۴۶.۸	۱۰۰.۰	۱۸۳۸.۶	۱۰۰.۰

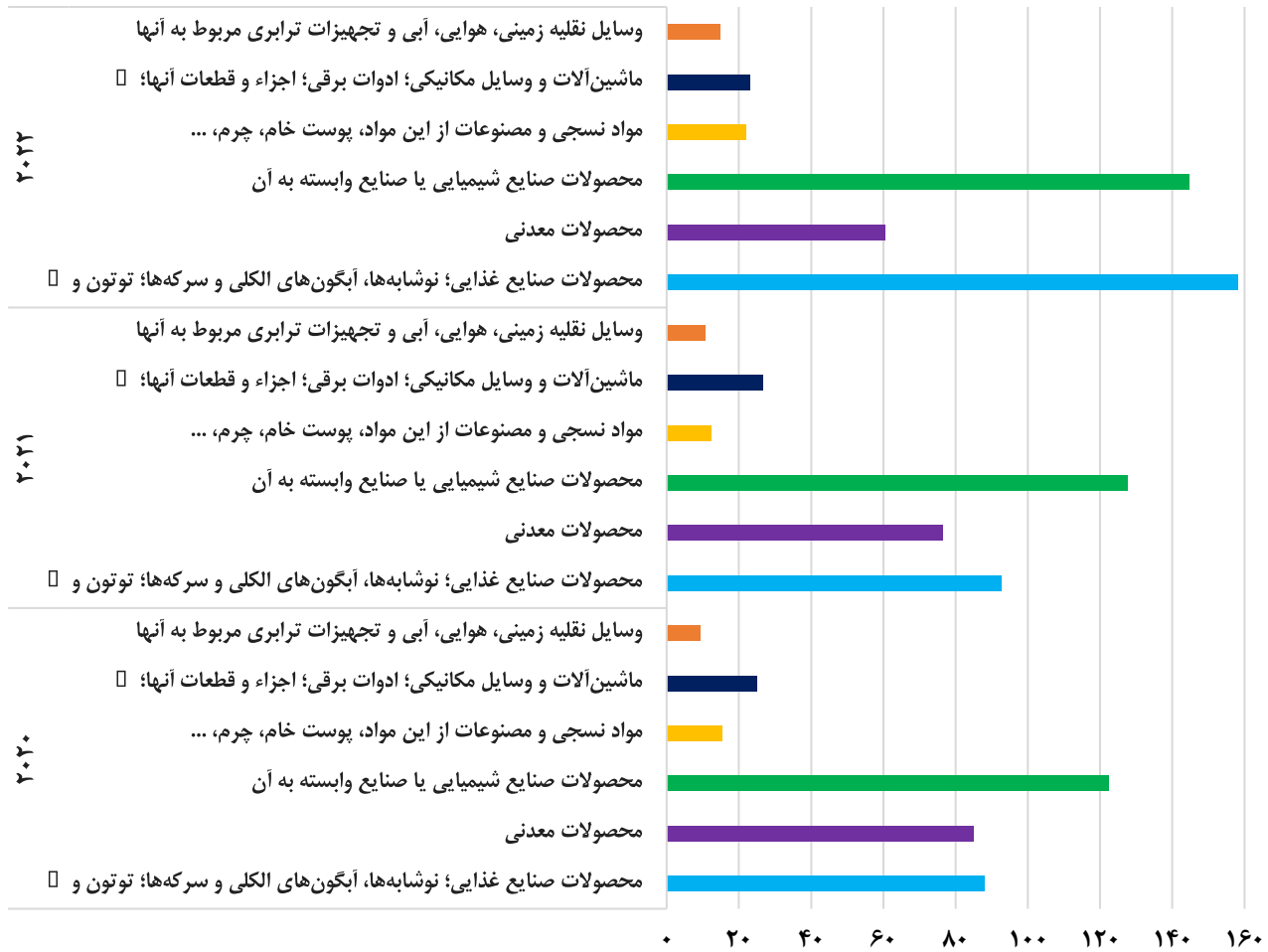
ایران در سال ۲۰۲۱، صادراتی به ارزش ۱۸۳۸.۶ میلیون دلار به افغانستان داشته است. مهمترین اقلام صادراتی ایران به افغانستان، سوخت های معدنی، روغن های معدنی، آهن و فولاد و پلاستیک و مصنوعات آن بوده است که این سه ردیف مجموعاً حدود ۵۰ درصد از صادرات ایران به افغانستان را به خود اختصاص داده است. ۷۵ درصد از صادرات ایران به افغانستان نیز به ۱۰ ردیف اصلی کالایی مطابق جدول فوق، اختصاص دارد.

منبع: ITC

پاکستان – افغانستان

روند صادرات پاکستان به افغانستان در رشته فعالیت‌های منتخب – میلیون دلار

منبع: ITC

در بین رشته فعالیت‌های منتخب مورد بررسی صادراتی از پاکستان به افغانستان، محصولات صنایع شیمیایی، غذایی و معدنی به ترتیب ارزش صادراتی ۱۲۲.۳، ۸۷.۹ و ۸۵.۱ میلیون دلار در سال ۲۰۲۰ داشته‌اند.

صادرات محصولات صنایع شیمیایی، طی سالهای ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به ترتیب رشد **۴.۳٪** و **۱۳.۵٪** داشته و به ۱۲۷.۵ و ۱۴۴.۷ میلیون دلار افزایش یافته است.

صادرات محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها، ... طی سالهای ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به ترتیب رشد **۵.۴٪** و **۷۰.۵٪** داشته و به ۹۲.۷ و ۱۵۸.۱ میلیون دلار افزایش یافته است.

صادرات محصولات معدنی طی سالهای ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به ترتیب رشد منفی **۱۰.۳٪** و **۲۰.۸٪** داشته و به ۷۶.۴ و ۶۰.۵ میلیون دلار کاهش یافته است.

صادرات محصولات مواد نسجی و مصنوعات از این مواد، پوست خام، چرم، ... که در سال ۲۰۲۱ رشد منفی **۱۹.۷٪** نسبت به سال ۲۰۲۰ داشته، در سال ۲۰۲۲، رشد مثبت **۷۷.۷٪** داشته و به حدود ۲۲ میلیون دلار افزایش یافته است.

صادرات محصولات ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی، ... که در سال ۲۰۲۱ رشد **۷.۱٪** نسبت به سال ۲۰۲۰ داشته است، در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱ رشد منفی **۱۴٪** داشته است و به ۲۳ میلیون دلار کاهش یافته است.

صادرات وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها، که در سال ۲۰۲۰، ارزش ۹.۴ میلیون دلار داشته است، در سال ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به ترتیب حدود **۱۴٪** و **۴۰٪** رشد داشته است و به ترتیب به ارزش ۱۰.۷ و ۱۴.۹ میلیون دلار رسیده است.

با در نظر گرفتن این موضوع که طالبان در سال ۲۰۲۱ به افغانستان بازگشته است آمارهای زیر در مورد ادامه صادرات پاکستان به افغانستان در سال ۲۰۲۲، حائز اهمیت است:

رشد ۷۷.۷ درصدی صادرات محصولات مواد نسجی و مصنوعات از این مواد، پوست خام، چرم پاکستان به افغانستان در سال ۲۰۲۲ نسبت به ۲۰۲۱

رشد ۴۰ درصدی صادرات وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها پاکستان به افغانستان در سال ۲۰۲۲ نسبت به ۲۰۲۱

رشد منفی ۲۰.۸ درصدی صادرات محصولات معدنی پاکستان به افغانستان در سال ۲۰۲۲ نسبت به ۲۰۲۱

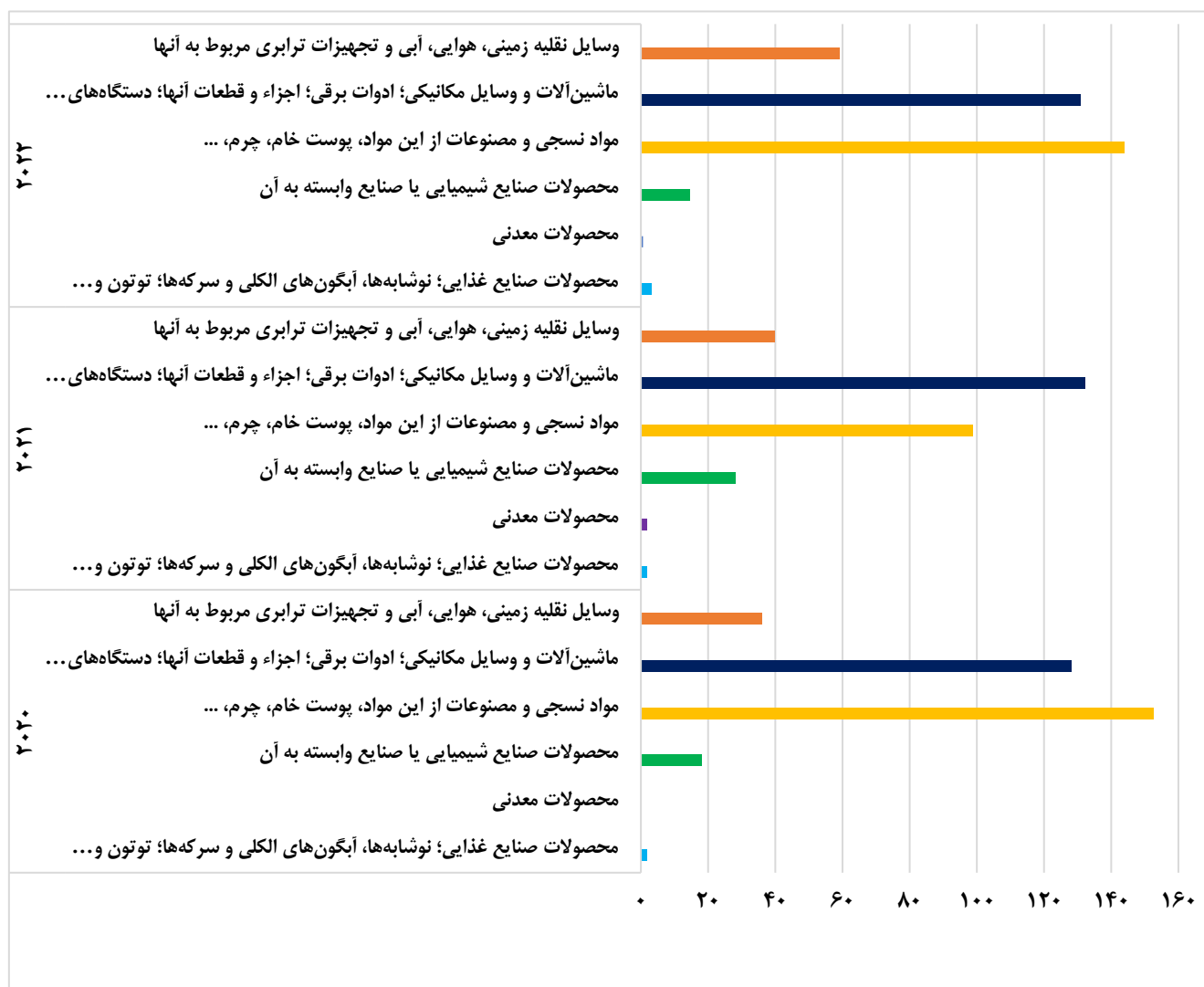
رشد ۸۰ درصدی محصولات غذایی، نوشابه‌ها، ... پاکستان به افغانستان در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۰

مهمترین
تحولات

چین – افغانستان

روند صادرات چین به افغانستان در رشته فعالیت‌های منتخب – میلیون دلار

منبع: ITC

در بین رشته فعالیت‌های منتخب مورد بررسی صادراتی از چین به افغانستان، محصولات وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها، ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی و محصولات مواد نسجی و مصنوعات از این مواد، پوست خام، چرم، ... به ترتیب ارزش صادراتی ۳۵.۹، ۱۲۸.۱ و ۱۵۲.۶ میلیون دلار در سال ۲۰۲۰ داشته‌اند.

صادرات محصولات وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها، طی سالهای ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به ترتیب رشد **۱۰.۶٪** و **۴۸.۶٪** داشته و به ۳۹.۷ و ۵۹ میلیون دلار افزایش یافته است.

صادرات ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی در ۲۰۲۱ رشد **۳.۳٪** داشته و به ۱۳۲.۳ میلیون دلار رسیده است و پس از آن در سال ۲۰۲۲ با رشد منفی **۱.۲٪** به ۱۳۰.۷ میلیون دلار کاهش یافته است.

صادرات محصولات مواد نسجی و مصنوعات از این مواد، پوست خام، چرم، ... در سال ۲۰۲۱ رشد منفی **۳۵.۲٪** داشته و به ۹۸.۹ میلیون دلار کاهش یافته است ولی مجدداً در سال ۲۰۲۲ با رشد **۴۵.۴٪** به ۱۴۳.۸ میلیون دلار افزایش یافته است.

صادرات محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها، ... در سال ۲۰۲۱ رشد **۳.۵٪** داشته ولی در سال ۲۰۲۲ با رشد خیره‌کننده **۷۵.۳٪** به ۳.۱ میلیون دلار افزایش یافته است.

صادرات محصولات معدنی، در سال ۲۰۲۱ با رشد عجیب **۸۵.۲٪** از ۲۰۰ هزار دلار به ۱.۶ میلیون دلار افزایش یافته است ولی مجدداً در سال ۲۰۲۲ با رشد منفی **۶۴.۴٪** مجدداً به ۶۰۰ هزار دلار کاهش یافته است.

صادرات محصولات صنایع شیمیایی و وابسته به آن در سال ۲۰۲۱، رشد **۵۵.۴٪** داشته ولی در سال ۲۰۲۲، مجدداً رشد منفی **۴۸٪** را تجربه کرده است.

با در نظر گرفتن این موضوع که طالبان در سال ۲۰۲۱ به افغانستان بازگشته است آمارهای زیر در مورد ادامه صادرات چین به افغانستان در سال ۲۰۲۲، حائز اهمیت است:

رشد ۲۳۸ درصدی صادرات محصولات معدنی چین به افغانستان در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۰ و قبل از حضور طالبان در این کشور.

رشد ۴۵.۵ درصدی صادرات محصولات مواد نسجی و مصنوعات از این مواد، پوست خام، چرم، ... در سال ۲۰۲۲ نسبت به سال ۲۰۲۱.

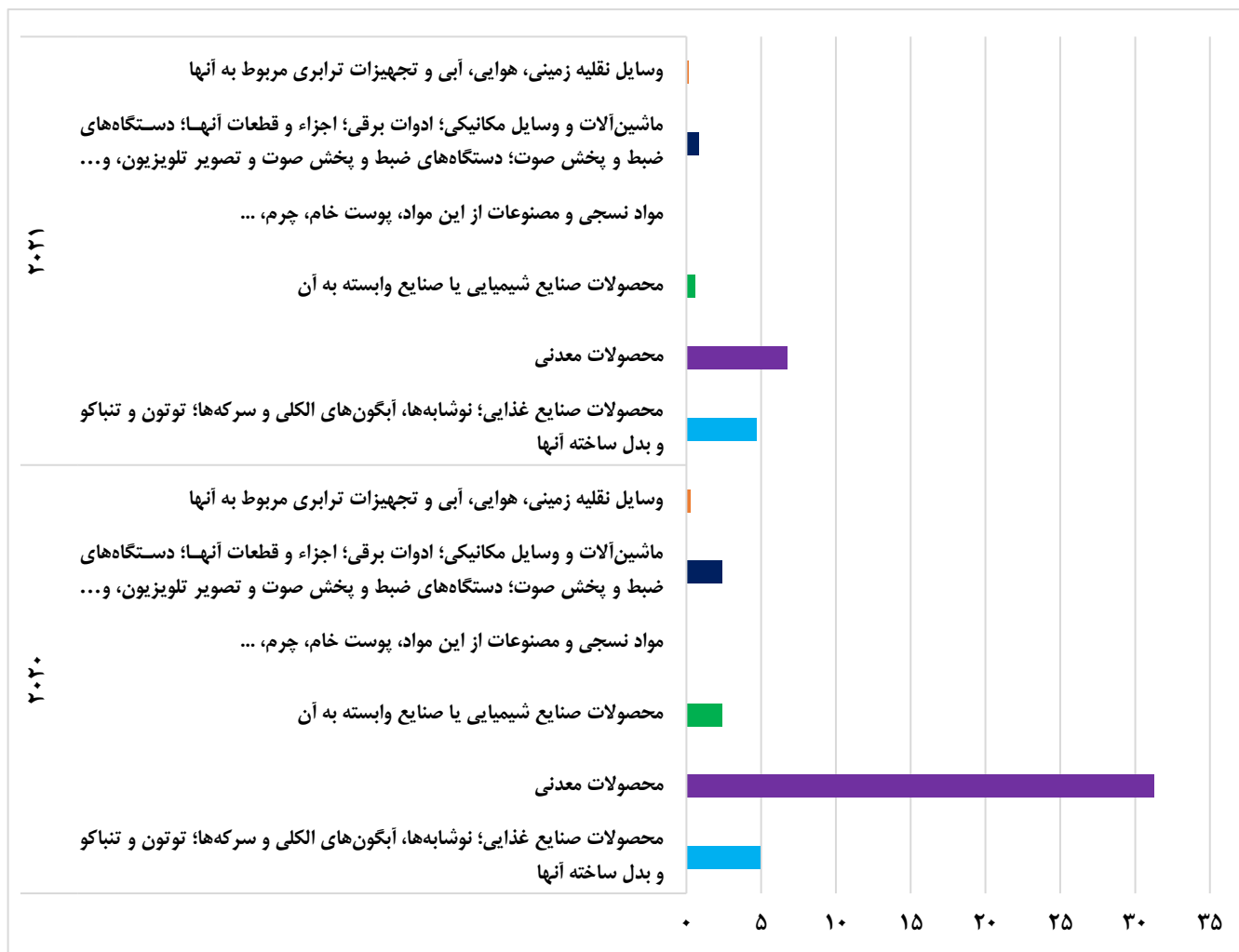
مهمترین
تحولات

معاونت بررسی‌های اقتصادی

روسیه – افغانستان

روند صادرات روسیه به افغانستان در رشته فعالیت‌های منتخب – میلیون دلار

منبع: ITC

در بین رشته فعالیت‌های منتخب مورد بررسی صادراتی از روسیه به افغانستان، محصولات معدنی و صنایع غذایی، نوشابه‌ها، ... به ترتیب ارزش صادراتی ۳۱.۳ و ۴.۹ میلیون دلار در سال ۲۰۲۰ داشته‌اند.

صادرات محصولات معدنی که در سال ۲۰۲۰ بیشترین ارزش صادراتی به افغانستان را به خود اختصاص داده است، در سال ۲۰۲۱ با رشد منفی ۷۸.۴٪ به ۶.۸ میلیون دلار کاهش یافته است.

صادرات محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها، ... در سال ۲۰۲۱ با رشد منفی ۴.۴٪ به ۴.۷ میلیون دلار کاهش یافته است.

صادرات ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی نیز در سال ۲۰۲۱ نسبت به سال ۲۰۲۰، رشد منفی ۶۴.۴٪ داشته و از ۲.۴ میلیون دلار به ۹۰۰ هزار دلار کاهش یافته است.

با در نظر گرفتن این موضوع که طالبان در سال ۲۰۲۱ به افغانستان بازگشته است آمارهای زیر در مورد صادرات روسیه به افغانستان، حائز اهمیت است:

در سال ۲۰۲۲ آمار برای صادرات روسیه به افغانستان در رشته محصولات منتخب در سایت ITC منتشر نشده است.

ارزش کل صادرات روسیه به افغانستان در رشته محصولات منتخب در سال ۲۰۲۰، ۴۱.۲ میلیون دلار بوده است که این رقم در سال ۲۰۲۱ به ۱۳.۱ میلیون دلار کاهش یافته و در سال ۲۰۲۲ صفر می‌شود.

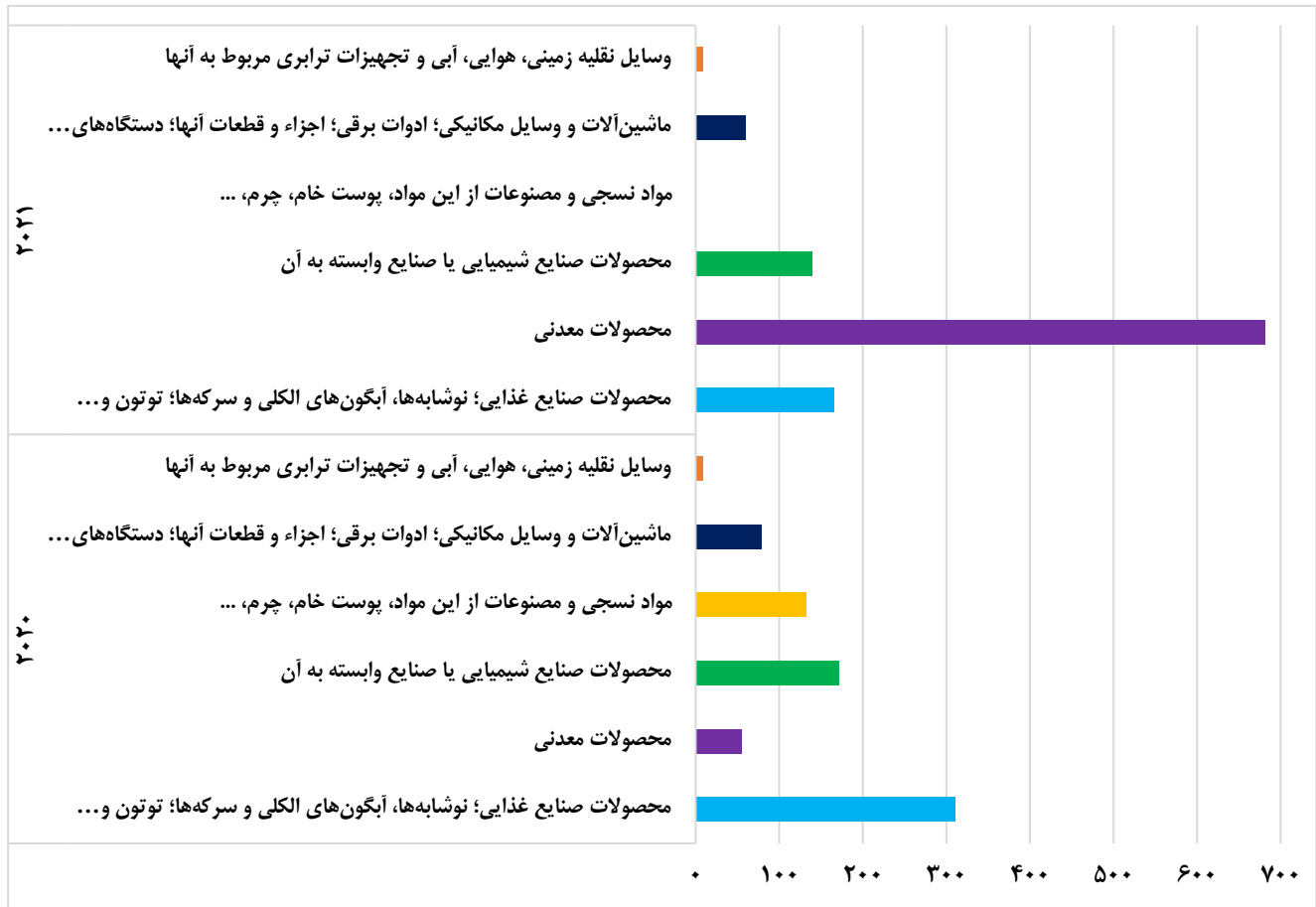
بیشترین ارزش صادراتی روسیه به افغانستان مربوط به محصولات معدنی بوده است که آن هم در سال ۲۰۲۱ رشد منفی ۷۸.۴٪ را تجربه کرده است.

مهمترین
تحولات

ایران – افغانستان

روند صادرات ایران به افغانستان در رشته فعالیت‌های منتخب – میلیون دلار

منبع: ITC

در بین رشته فعالیت‌های منتخب مورد بررسی صادراتی از ایران به افغانستان، صنایع غذایی، نوشابه‌ها، ... صنایع شیمیایی و محصولات معدنی، به ترتیب ارزش صادراتی ۳۱۱، ۱۷۲ و ۵۵.۲ میلیون دلار در سال ۲۰۲۰ داشته‌اند.

صادرات محصولات صنایع غذایی، نوشابه‌ها، ... در سال ۲۰۲۱ با رشد منفی **۴۶.۵٪** به ۱۶۶.۴ میلیون دلار کاهش یافته است.

صادرات محصولات معدنی ایران به افغانستان در سال ۲۰۲۱ با رشد بسیار زیاد **۱۱۳۴٪** به ۶۸۱.۳۶ میلیون دلار رسیده است.

صادرات محصولات صنایع شیمیایی یا صنایع وابسته به آن در سال ۲۰۲۱ رشد منفی **۱۹٪** را تجربه کرده و به ۱۳۹.۳ میلیون دلار کاهش یافته است.

صادرات مواد نسجی و مصنوعات از این مواد، پوست خام، چرم، ... در سال ۲۰۲۱ کاملاً متوقف شده است.

صادرات ماشین‌آلات و وسایل مکانیکی؛ ادوات برقی؛ اجزاء و قطعات آنها ... رشد منفی **۲۴.۵٪** در سال ۲۰۲۱ داشته و به ۶۰ میلیون دلار کاهش یافته است.

صادرات وسایل نقلیه زمینی، هوایی، آبی و تجهیزات ترابری مربوط به آنها نیز با رشد اندک **۳٪** به ۸.۷ میلیون دلار در سال ۲۰۲۱ رسیده است.

ارزش کل صادرات ایران به افغانستان در رشته محصولات منتخب در سال ۲۰۲۰، ۷۵۸.۲ میلیون دلار بوده است که این رقم در سال ۲۰۲۱ به ۱۰۵۶ میلیون دلار افزایش یافته و در سال ۲۰۲۲ صفر شده است.

صادرات مواد نسجی و مصنوعات از این مواد، پوست خام، چرم، ... در سال ۲۰۲۱ کاملاً متوقف شده است.

رشد **۱۱۳۴ درصدی** صادرات محصولات معدنی ایران به افغانستان در سال ۲۰۲۱ که در سال ۲۰۲۲ به صفر رسیده است.

مهمترین
تحولات

معاونت بررسی‌های اقتصادی